

Φεστιβάλ ΙΩΝΙΑ

ΣΤΑΛΙΚΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΚΡΑΣΠΕΔΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

2019

01|07

31|12
ΕΩΣ

**Το Διεθνές Κέντρο Παιδείας και Πολιτισμού «ΙΩΝΙΑ»
και
Το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο «Ιωνία»**

συνεχίζουν και το 2019

το θεσμό

ΦΕΣΤΙΒΑΛ «ΙΩΝΙΑ» 2019

**σαν
σταλίκι πολιτισμού
στα ανατολικά κράσπεδα της Ευρώπης...**

**σαν
γεγονός πολιτιστικής διπλωματίας
με πολλούς αποδέκτες...**

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION AND CULTURE "IONIA"

Διεθνές Κέντρο Παιδείας και Πολιτισμού «ΙΩΝΙΑ» και Ελεύθερο Πανεπιστήμιο «Ιωνία»

Το Διεθνές Κέντρο Παιδείας και Πολιτισμού «ΙΩΝΙΑ» ιδρύθηκε με ακρογωνιαίό λίθο το πανανθρώπινο νόημα της Ανθρωπιστικής Παιδείας, της Γλώσσας, της Παράδοσης, της Ιστορίας και του Πολιτισμού.

Το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο «Ιωνία» – από τις κύριες δράσεις του Διεθνούς Κέντρου – αποτελεί θεσμό-πυρήνα παραγωγής γνώσης, δοκιμασμένο κι επιτυχημένο διεθνώς. Πρόκειται για θεσμό-εργαλείο στην προοπτική της δια βίου μάθησης, αλεξιφάρμακο στο σύγχρονο δόγμα της μη-σκέψης, της μη-γνώσης, της μη-Παιδείας.

«ΙΩΝΙΑ»!!! Συμβολικός ο τίτλος. Μιλάμε για την Πατρίδα του φωτός, το λίκνο του πολιτισμού, γι' αυτό που ορίζει, προπαντός, την πνευματική μας ταυτότητα. Μιλάμε γι' αυτό που ο Ελύτης αποκαλεί «Μακρινή Μητέρα», «Ρόδο Αμάραντο» και ο Rimbaud «Αιωνιότητα». Μιλάμε για το ιστορικό σταυροδρόμι, όπου συναντήθηκαν ο Κερδώς με το Λόγιο Ερμή, για να ανοίξουν δρόμους της θάλασσας και της στεριάς, καινούργιες αγορές και νέες ευκαιρίες και μαζί να μεταλαμπαδεύσουν Φως, Γράμματα, Τέχνες, Παιδεία και Πολιτισμό στα τέσσερα άκρα της γης.

Η κλασική παιδεία μας ανήκει στα πανανθρώπινα τιμαλφή. Τα ομηρικά και οισιόδεια έπη – 700 π.Χ. περίπου – αποτελούν τις πρώτες γραπτές μαρτυρίες στην Ευρώπη και ο άνθρωπος, ιστορικά, στην Ελλάδα «ταυτοποιείται» ως αυταξία. Σ' αυτό το συγκριτικό μας οικουμενικό πλεονέκτημα επένδυε ο μέγιστος κυβερνήτης της πατρίδας, ο **Ιωάννης Καποδίστριας**, όταν οραματιζόταν την Ελλάδα ένα απέραντο «Διεθνές Πανεπιστήμιο». Στην ίδια τροχιά και οι πολιτικές επισημάνσεις-προτροπές του Γάλλου Προέδρου, **Φρανσουά Μιτεράν**, προς επιφανή Έλληνα πολιτικό: «*Αν ήμουν πρωθυπουργός της Ελλάδας, δε θα έκανα τίποτε που να μην περνά μέσα απ' τον Πολιτισμό*». Απ' τις κοιλάδες της αιωνιότητας ο μεγάλος **Ελύτης** συγκατανεύει: «*ως κι ένα περιβόλι ολόκληρο έβγαλα γιομάτο εσπεριδοειδή που μύριζαν Ηράκλειτο κι Αρχίλοχο. Μα 'ταν τόση η ευωδιά που φοβήθηκα. Κι έπιασα σιγά - σιγά να δένω λόγια σαν διαμαντικά, να την καλύψω τη χώρα που αγαπούσα*»...

Αρωγοί, συνοδοιπόροι και εγγυητές για την ευόδωση του έργου μας, η πολύμορφη συνεργασία με τα σπουδαιότερα εθνικά και διεθνή πανεπιστήμια και πνευματικά κέντρα, καθώς και τα πολυάριθμα επίλεκτα μέλη της ελληνικής και διεθνούς πανεπιστημιακής κοινότητας και διαπρεπείς στο χώρο τους επιστήμονες, καλλιτέχνες, δημιουργοί (περσότεροι από 250). **Κοντά μας νέοι επιστήμονες και εθελοντές**, στο βωμό στόχων και σκοπών της Εταιρείας, όταν, μάλιστα, αφορούν στο ιστορικό και βρίθον ιδιαιτεροτήτων Αιγαίο. **Κοντά μας κι όλοι όσοι πιστεύουν** πως ο μονόδρομος της σωτηρίας περνά, κύρια, απ' τη γνώση, την Παιδεία, τον πολιτισμό, την αλληλεγγύη.

«*Την άνοιξη αν δεν τη βρεις, τη φτιάχνεις*», υποστηρίζει ο μεγάλος Ελύτης, δίνοντας μια νότα ανείπωτης ελπίδας και παραμυθίας... Είμαστε, αλήθεια, ουτοπικοί; Και βέβαια όχι, αφού για όλους εμάς, για το Διεθνές Κέντρο μας, **ουτοπία δεν είναι το μη πραγματοποιήσιμο, αλλά αυτό που δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί...**

Χρίστος Στεργ. Μπελλές
Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής

Η σφίγγα της Χίου

Η πόλη της Χίου, το λιμάνι και το κάστρο με τους πύργους του, μέσα στο οποίο απεικονίζονται εκκλησίες, κτίρια και κατοικίες, όπως και μέρος της αείχιστης πόλης. Επί Γενουοκρατίας το παραπάνω λιμάνι υπήρξε κορυφαίο διαμετακομιστικό κέντρο της ανατολικής Μεσογείου. Από το χειρόγραφο *Insularium Illustratum Henrici Martelli Germani, 1470* (πηγή: Συλλογή Αργέντη, Βιβλιοθήκη Χίου «Κοράης»).

Ως έδρα του Φεστιβάλ «ΙΩΝΙΑ» 2019 επελέγη η Χίος. Οι λόγοι αναρίθμητοι, καθώς πρόκειται για ένα νησί που έχει αφήσει ανεξίτηλο στίγμα στο ταξίδι του, μέσα στους αιώνες. Απανθίζουμε ιστορικές αφηγήσεις-εκφάνσεις...

Ομιλούμε για τη Χίο, έναν απ' τους κυριότερους – και με πολλά ιστορικά «ατού» – **διεκδικητές της καταγωγής του Ομήρου,** του αιγιενούς ποιητή και πρώτου ιστορικού.

Ομιλούμε για τη Χίο, της φρόνησης και της προκοπής, η οποία δημιούργησε έναν αξιολόγητο πολιτισμό, που ανάγκασε το **Θουκυδίδη** να τη χαρακτηρίσει *«μεγίστην και πλουσιωτάτην των εν Ιωνία ξυμμαχίδων πόλεων».*

Ομιλούμε για τη Χίο – έδρα του Ναυτικού Θέματος του Αιγαίου (Θέμα = Διοικητική Περιφέρεια) επί Βυζαντίου – που ο **Παπαρρηγόπουλος** συγκαταλέγει μεταξύ των σημαντικότερων οικονομικών κέντρων της αυτοκρατορίας, σταθμό εισαγωγικού, εξαγωγικού, διαμετακομιστικού εμπορίου, λιμάνι ανεφοδιασμού πλοίων και καταφύγιο.

Ομιλούμε για τη Χίο και το αρχοντολόγιό της, που – κατά **Ζολώτα** – θεωρείται το πλουσιότερο του Βυζαντίου, όσον αφορά στο πλήθος των αριστοκρατικών οίκων, την παλαιότητα και την επισιμότητα, μετά από εκείνο της Κωνσταντινουπόλεως.

Ομιλούμε για τη Χίο – λίκνο του Νεοελληνικού Πολιτισμού – όπου λειτούργησε το πρώτο ελληνικό Πανεπιστήμιο και άνθισε η πνευματική ζωή, σε σχέση με την υπόλοιπη υπόδουλη Ελλάδα, με πρωταγωνιστή τον πάντα επίκαιρο και διαχρονικό κορυφαίο Διδάσκαλο του Γένους και πρωτεργάτη του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, Αδαμάντιο Κοραή, ο οποίος υπήρξε – πέραν των άλλων – ο εφευρέτης της νεοελληνικής ταυτότητας. Αν σήμερα λεγόμαστε Έλληνες και όχι κάτι άλλο (Γραικοί, Ρωμιοί κλπ.) αυτό οφείλεται στον Κοραή.

Ομιλούμε για τη Χίο, που μαζί με τη **Ρόδο** – κατά Άννα Κομνηνή – αποτελούσαν **τα κυριότερα ναυτιλιακά νησιά του Αιγαίου.** Στη Χίο υπήρχαν πολλά ναυπηγεία τόσο στην πρωτεύουσα όσο και τη Βολισσό, τη δεύτερη πόλη, σε σημασία, μετά την πρωτεύουσα του νησιού.

Ομιλούμε για τη Χίο, που ενδεικτικό ακμής αποτελεί και **το χτίσιμο της Νέας Μονής,** από τον Αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Μονομάχο (1042-1054) και την Αυτοκράτειρα Ζωή, που τόσο αυτοί όσο και οι επόμενοι Βασιλείς προίκισαν αφειδώλευτα με τα **"τρίττα προνόμια"**. Το Μοναστήρι συνιστά σημαντικό βυζαντινό μνημείο, υπό την προστασία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Ομιλούμε για τη Χίο, που χάρη στο μοναδικό προνόμιο της «Χίας γης» να παράγει το **προϊόν της μαστίχας,** γνώρισε πολλούς εραστές-κατακτητές, κύρια Ιταλούς (Ενετούς, Πιζάτες, Γενουάτες), που υστερόβουλα ζητούσαν μια θέση στην καρδιά της.

Όμηρος

Η Χίος – με πολλά ιστορικά "ατού" – συγκαταλέγεται στους τόπους που "ερίζουν" για την καταγωγή του Ομήρου, του αιγιενούς ποιητή και πρώτου ιστορικού.

Δεν πρέπει να διαλανθάνει την προσοχή ότι τα ομηρικά έπη, από κοινού με τα ποιήματα του Ησίοδου (γύρω στο 750 π.Χ.), αποτελούν τις πρώτες γραπτές μαρτυρίες που βρίσκουμε στην Ευρώπη.

Αδαμάντιος Κοραΐς

Διαχρονικός, κορυφαίος διδάσκαλος του Γένους και πρωτεργάτης του Νεοελληνικού Διαφωτισμού.

Αΐδιος η αφήγησή του, που αφορά στην Παιδεία: «Τρόπον μεταβολής της Ελλάδος από την κατάστασιν εις την οποίαν ευρίσκεται την σήμερον ούτ' εστοχάσθην ποτέ ούτε στοχάζομαι δυνατόν άλλον, παρά την Παιδείαν».

Επί των Γενοβέζων κατακτητών Giustiniani (1346-1566), ιδρύθηκε η ξακουστή για την εποχή Εμπορική Εταιρεία Μασόνα, που εκμεταλλευόταν μονοπωλιακά τη μαστίχα και προσκόμιζε μυθικά για την εποχή κέρδη (πάνω από 50.000 δουκάτα = 5.000.000 σημερινά δολλάρια).

Ακόμα και ειδύλλια πλέκονται κάτω απ' τα πυκνά φυλλώματα των "σκιναριών". Το λήγει άθλιωστε και το τραγούδι: «στα Μαστιχομαζώματα θε νάρθω στο χωριό σου για να φιλήσω την ειλιά πούχεις στο μάγουλό σου»

(Φωτ. Κώστας Σταμούλης)

Μεταξύ του 1474-1475 επισκέφτηκε το νησί ο Χριστόφορος Κολόμβος, για να αποσπάσει στοιχεία, χάρτες απ' τους έμπειρους και ξακουστούς στον τότε γνωστό κόσμο Χιώτες ναυικουλήριους και καπετάνιους. Επί Τουρκοκρατίας, αλλιά, κύρια μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους, ακόμα μια ηρωτιά επιφυλάσσεται για το νησί της μαστίχας που έχει και πάλι να κάνει με τις ιωνικές ρίζες του. Οι Χιώτες - Ίωνες, γίνονται οι θαλασσοκράτορες του κόσμου. Η ναυτοσύνη, το εμπόριο, μαζί με τις τέχνες, τα γράμματα, το φως, τον πολιτισμό αποτελούν παράδοση που συνεχίζεται και θα συνεχίζεται αιείν.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΙΟΥ «ΚΟΡΑΗΣ»

Η Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραΐς» αποτελεί την πλουσιότερη και πιο αξιόλογη Βιβλιοθήκη του τόπου, μετά εκείνη των Αθηνών, και μια από τις μεγαλύτερες της Ευρώπης. Ιδρύθηκε το 1792, σαν παράρτημα της Μεγάλης Σχολής της Χίου, και προκίσθηκε αφειδώλευτα με πνευματικό πλούτο αμύθητο, ο οποίος, εκτός από τα χειρόγραφα του κορυφαίου Διδάσκαλου του Γένους και πρωτεργάτη του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, Αδαμάντιου Κοραή, συναθροίζει ανεκτίμητες συλλογές από βιβλία (υπολογίζονται σε 250.000 τόμους, μεταξύ των οποίων και η δωρεά του Μεγάλου Ναπολέοντα προς τιμήν του Αδαμάντιου Κοραή «Description de l' Egypte», αποτελούμενη από 14 εικονογραφημένους τόμους, έκδοσης 1809-1822), χειρόγραφα, περιοδικά, εφημερίδες, πίνακες, νομίσματα, κειμήλια και χάρτες, που δώρισαν ο Αδαμάντιος Κοραΐς, καθώς και άλλοι μεγάλοι πνευματικοί άνθρωποι τόσο της ημεδαπής, όσο και της αλλοδαπής.

ΣΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΒΑΣΙΛΗ ΦΙΛΙΑ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Το Φεστιβάλ «ΙΩΝΙΑ» αφιερώνεται κάθε χρόνο σε ανθρώπους του πνεύματος και της τέχνης που καταυγάζουν με το «άρωμα», τη στάση ζωής, την κοινωνικο-πολιτιστική τους κατάθεση. Τιμούμε το **ΒΑΣΙΛΗ ΦΙΛΙΑ**, τον πνευματικό κολοσσό της σύγχρονης Ελλάδας, τον ακάματο οραματιστή, τον ανυπόταχτο επαναστάτη, τον ελληνοπρεπή και ελληνόστροφο ανθρωπιστή, τον αδυσώπητο πολέμιο της παγκοσμιοποίησης, τον παμμέγιστο και βιωματικό Δάσκαλο (η διδασκαλία του ήταν συμβατή με την ύπαρξή του, τέτοιος Δάσκαλος υπήρξε ο Χριστός, ο Σωκράτης), τον Έλληνα, τον πατριώτη, τον υπέροχο άνθρωπο, τον ακατάβλητο οδίτη, που πάσχισε, σ' όλη του τη ζωή και μ' όλες του τις δυνάμεις, να βάλει καινούργιους οδοδείκτες στη διαδρομή της κοινωνίας, ν' αφήσει έναν κόσμο καλύτερο απ' ό,τι τον βρήκε.

Ο Βασίλης Φίλιας, του Ιωάννη και της Αλεξάνδρας, υπήρξε – μέχρι τελευταίας ρανίδας της ζωής του – εμβληματική φυσιογνωμία, γενναίος, αγέρωχος, ασυμβίβαστος, ανυπότακτος, σε αρχές, αξίες, ιδεώδη και «πιστεύω», ένας αληθινός και ανείπωτος επαναστάτης, τόσο στο Ακαδημαϊκό, όσο και το Κοινωνικο-πολιτικό Μέτωπο.

ΒΑΣΙΛΗΣ Ι. ΦΙΛΙΑΣ: ο πεφλημένος του λόγιου Ερμή, μα και του Άρη

Συγκλονίζει η επιτιμητική του προειδοποίηση στους άνδρες που τον συνέλαβαν, καθώς διαπίστωσε προφηλακιστικές διαθέσεις.

Αποτεινόμενος στον επικεφαλής, με βλοσυρό ύφος τον κεραυνοβόλησε: «Προσέξτε, δεν είμαι ελεήμων προλετάριος, είμαι ένας φανατισμένος αστός». Και αρκούσαν μόνο οκτώ λέξεις για να αυτοβιογραφηθεί και να ταυτοποιηθεί.

Βασίλης Φίλιας

ανυπόταχτος επαναστάτης - παμμέγιστος Δάσκαλος
υπέροχος άνθρωπος

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ
chbelles@gmail.com

Ο Βασίλης Φίλιας επέλεξε συνειδητά και βιωματικά, με κύριο όπλο παρά πόδας την Παιδεία, να φυλάγει Θερμοπύλες, σ' έναν τόπο, όπου «κλαδεύει τα δένδρα σε θάμνους», σ' έναν τόπο, όπου «κεφαλή προεξέχουσα, πυρ...», σ' έναν τόπο όπου ασύστολα και υποκριτικά τιμά μετά θάνατον, σ' έναν τόπο όπου εξιδανικεύει τους αποθαμένους και θάβει τους ζωντανούς, σ' έναν τόπο ευκαιρίας, «πεδίο βολής φτηνό», όπου ξένοι κι αυτόχθονες αργυρώνητοι αθλούνται ασύστολα, πωλώντας, όσο-όσο, τα πανανθρώπινα τιμαφή του και οι αρχαίοι ημών πρόγονοι θεωρούνται έωλοι και ανωφελείς. Και, όμως, μίλησε και με την Ιστορία και με την Ελλάδα, αλλιώς, λεβέντικα, καθαρά και αντισυστημικά, γνέφοντάς τους με νόημα: «άφες αυτοίς»...

Ο Βασίλης Φίλιας είχε ήθος, με την ομηρική, έννοια της λέξης, όπου ήθος, σημαίνει τόπο, πατρίδα. Σεργιάνιζε στις γειτονιές του κόσμου κρατώντας σφιχτά το χέρι της μεγάλης του ερωμένης, που δεν ήταν άλλη από τη γενέθλια γη, την πατρίδα, την Ελλάδα. Και τούτο μακράν από σωβινισμούς, μεγαλοϊδέες και φανατισμούς. Για το Φίλια, πατρίδα δεν είν' το κράτος, οι

θεσμοί, τα σταλίκια. Είναι, προπάντων, η γλώσσα, η παράδοση, η Ιστορία και ο πολιτισμός, όλα αυτά που διαφορετικά και επιγραμματικά ονομάζουμε προγόνους, ρίζες. Και όλα αυτά καταυγάζουν και εξακτινώνονται μέσα από τα 33 βιβλία του, τα άρθρα του, τις διαλέξεις του, τις ατέρμονες συζητήσεις του, τις ανησυχίες του, μέχρι την τελευταία ρανίδα της ζωής του.

Ο Βασίλης Φίλιας είχε ήθος, με τη σύγχρονη έννοια της λέξης, όπου ήθος, σημαίνει τρόπο, στάση ζωής. Τούτο το «παιδί» του λόγιου Ερμή, μα και του Άρη, είχε, προπάντων, στάση ζωής, που νοηματοδότησε με αδιαπραγμάτευτους, απαράβατους κώδικες αξιών, που βίωνε ζώντας λιτά, σεμνά και χαμηλόφωνα, αποφεύγοντας τη δημοσιότητα και την τύρβη της αγοράς, πόρρω απέχων απ' τη σημερινή φοβισμένη διανοήση, τον πνευματικό κόσμο του «δήθεν», των πανηγυριών, των τελετών, των δεξιώσεων, της αφασίας, της σπουδαρχίας, της αιδήμονας ενοχικής σιωπής.

Τούτος ο παμμέγιστος Δάσκαλος – από τους πιο ευφυείς, ευρυμαθείς, πολύγραφους και καλλιεργημένους πνευματικούς ανθρώπους της Νεότερης Ελλάδος – γνώριζε πως η βαθιά και πολύπλευρη κρίση εδράζεται σε σταθερές διαχρονικές παθογένειες, με το έλλειμμα Παιδείας κυριότερη αιτία και αιτιατό της παρακμής. Γνώριζε, επίσης, πως όταν μια κοινωνία παρακαμάζει, πρώτα απ' όλα παρακαμάζει η γλώσσα, μιας και η γλώσσα ενσαρκώνει τη σκέψη και η σκέψη μετουσιώνεται σε γλώσσα. Ομιλούμε για γλώσσα θεμέλιο της ταυτότητας και της υπόστασής μας, μιας και «δεν κατοικούμε μια χώρα, κατοικούμε μια γλώσσα και μια Ιστορία». Μέχρι τη στιγμή της «κατάληξης» του, υπήρξε Πρόεδρος στο ιστορικό Πολιτιστικό Σωματείο «Ελληνική Γλωσσική Κληρονομιά», με απροσμέτρητη γλωσσική και εθνική προσφορά.

Πίστευε, ακράδαντα, πως το μείζον πρόβλημα του ανθρώπου είναι η νοηματοδότηση της ζωής του. Ο τρόπος που αντιλαμβάνεται την ύπαρξή του. Το πρόβλημα της νεολαίας σήμερα είναι αυτό ακριβώς: η ανοηματοδότηση της ζωής. Και στάθμιζε την κύρια ευθύνη στους δασκάλους και, προπαντός, τους δασκάλους των δασκάλων, δηλαδή τους Ακαδημαϊκούς.

Τούτος ο φανατισμένος αστός, ο θηριώδης επαναστάτης, είχε τρομερή αίσθηση χιούμορ και γέλαγε με αφοπλιστική ευγένεια μικρού παιδιού: «Δάσκαλε, ανακάλυψα πατέντα να ζήσεις 85 χρόνια, ακόμα», του είπα σοβαρά και βαθυστόχαστα σε ανύποπτο χρόνο. «Τι λες, κύριε Μπελλέ, είμαι όλος αυτιά», ανταποκρίθηκε με βλοσυρή ματιά αληθοφάνειας. «Κάθε βράδυ στην προσευχή σου θα ζητάς απ' τον Ύψιστο πίστωση χρόνου για 20 ακόμα βιβλία. Οπότε, έχουμε και λέμε... 20 βιβλία επί 4 χρόνια, κατά μέσο όρο έκαστο, μας κάνουν 80, συν 5 ακόμα για έκτακτες παροχές (διαλέξεις, μαθήματα, ταξίδια, κάποια αιθέρια ύπαρξη κλπ) μας κάνουν 85 ακριβώς», του ανέλυσα με αφοπλιστική μαθηματική

Ο Βασίλης Φίλιας, με την Ορτένσια Μπούσι ντε Αλιέντε

ενέργεια. «Τι λες, ρε, βλάσφημε, μου ζητάς, δηλαδή, να γίνω θεομπαίχτης;». Γίομισε το σαλόνι με ζεστό, παιδικό γέλιο, που είχα την αίσθηση πως γέλαγε μαζί μας κι ο Θεός. Γνώριζε, όσο κανείς άλλος, πως η ευτυχία κρύβεται στα μικρά-πελώρια πράγματα της καθημέρας και το έδειχνε...

Τον χαρακτήριζε η θεική ιδιότητα της έκπληξης. Εκπλησσόταν για πράγματα χιλιοειδωμένα και χιλιοειπωμένα, αφού τίποτε δεν ήταν για εκείνον στατικό, μιας και «τα πάντα ρει». Τούτο το πρόσημο της έκπληξης καθορίζει, επίσης, τους μεγάλους του πνεύματος, τους ακραιφνείς επιστημονιστές και ερευνητές. Ο Βασίλης ανήκε σ' αυτή τη χορεία. Τα παιδιά, είναι πιο δυνατά από μας,

γιατί πιστεύουν, απ' την καρδιά τους, στα όνειρα, τα θαύματα, τα παραμύθια, δηλαδή, πιστεύουν στις εκπλήξεις. Και ο Βασίλης Φίλιας ήταν ανείπωτα ωραίος, γιατί δε σκότωσε το παιδί που εμπεριείχε. Αυτό ήταν το μυστικό της ομορφιάς, της καλοσύνης (πίσω από την ποικιλώνυμη αυστηρότητά του, κρυβόταν πάνω απ' όλα ένας καλός άνθρωπος, τόσο απλά), της ολκής, της αειθαλούς νεότητάς του.

Σάκης Καράγιωργας και Βασίλης Φίλιας υπήρξαν από τους σπουδαιότερους βιωματικούς (συμβατότητα διδασκαλίας και στάσης ζωής) και φωτισμένους δασκάλους της Νεότερης Ιστορίας μας με αξιωματικές αρχές-αυτονόητα που θέλουν το δάσκαλο να διδάσκει, να διαπαιδαγωγεί, ν' αποτελεί πρότυπο, να πιστεύει στην ύπαρξη κακών δασκάλων κι όχι κακών μαθητών. Κοντά τους μάθαινες «γράμματα», ζείδωρες μαγιές σκέψης (πνευματική ανασφάλεια, ανησυχία, υποψία, αμφιβολία, αμφισβήτηση, ανυπακοή, άρνηση κλπ.). Καταύγασμα η στάση τους απέναντι στους ξενοκίνητους απριλιανούς δικτάτορες. Ήταν και οι δυο τους τρόφιμοι των φυλακών Καλαμίου (φυλακές Ιτζεβίν) και Αλικαρνασσού, ύστερα από απόφαση του Στρατοδικείου της Χούντας, για αντίσταση κατά της Αρχής. Οι δύο τιτανικοί άνδρες θεωρούσαν, βασανιστήρια-φυλακίσεις, τα ακριβότερα τιμαλφή τους, τα σπουδαιότερα εύσημά τους.

Ήταν ανείπωτα ωραίος, αγαπούσε τη ζωή, ρουφούσε αχόρταγα Ύπαρξη. Πατρικός, στοργικός, ρομαντικός, συναισθηματικός, γνώστης, όσο λίγοι, των τεχνών (Μουσική, Ποίηση, Θέατρο, Κινηματογράφος κλπ), αγαπούσε και φρόντιζε τα ζώα, τα φυτά, αγαπούσε και σεβόταν τους φίλους. Θεωρούσε ασύγγνωστη αμαρτία να λειτουργείς χωρίς αγάπη στον έρωτα (σ' όλες του τις εκφάνσεις), στη δουλειά, τη ζωή την ίδια...

Δάσκαλε, δεν ξέρω πώς να σου το πω... πόσο ανείπωτα μας λείπεις...

Υπήρξε από τους πολυγραφώτερους, αφήνοντας ανεξίτηλα το στίγμα του σε 36 σπουδαία, πολύστροφα βιβλία και αλογάριαστες αξιολογες, πρωτότυπες μελέτες και άρθρα.

Με το τεράστιο πνευματικό έργο και τη στάση ζωής του σπέρνει αϊδίους σπόρους (όχι υβρίδια) Άνοιξης στους λειμώνες της Πατρίδας, της Ύπαρξης, μα και στις καρδιές περιλειπομένων και επιγενομένων...

	ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ
1	Το Συνταγματικό Δικαίωμα της Ελευθεροτυπίας και η κατά το άρθρον 367 Π.Κ πρόσθετος προστασία		1966
2	Το πρόβλημα του σχηματισμού παραγωγικού κεφαλαίου εις τας υπανάπτυκτους οικονομίας		1967
3	Προβλήματα κοινωνικού μετασχηματισμού	Παπαζήσης	1974
4	Πολιτικά κείμενα	Αύριο	1975
5	Μαξ Βέμπερ: Συστηματική Κοινωνιολογία και Μεθοδολογία	Νέα Σύνορα	1976
6	Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών	Gutenberg	1977
7	Κοινωνικά Συστήματα, Τόμος Α'	Νέα Σύνορα	1977
8	Κοινωνικά Συστήματα, Τόμος Β'	Νέα Σύνορα	1978
9	Όψεις της διατήρησης και της μεταβολής του κοινωνικού συστήματος, Τόμος Α'	Νέα Σύνορα	1979
10	Όψεις της διατήρησης και της μεταβολής του κοινωνικού συστήματος, Τόμος Β'	Νέα Σύνορα	1980
11	Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις	Σύγχρονη Εποχή	1983
12	Κοινωνιολογία Γ' Λυκείου	Ο.Ε.Δ.Β	1983
13	Αντιπαραθέσεις	Gutenberg	1984
14	Κοινωνία και εξουσία στην Ελλάδα - Η νόθα αστικοποίηση 1800 - 1864	Gutenberg	1985
15	Οικονομική Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας, Τόμος Α'	Παπαζήσης	1985
16	Οικονομική Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας, Τόμος Β'	Παπαζήσης	1986
17	Δεκατέσσερα Δοκίμια Κοινωνιολογίας	Μπουκουμάνης	1991
18	Η ιδεολογικο-πολιτική Κάμψη της Αριστεράς και η δυναμική της Ανάκαμψης	Gutenberg	1992
19	Κοινωνικά συστήματα στον 20ο αιώνα	Gutenberg	1993
20	Κοινωνιολογία της Οικονομίας	Gutenberg	1994
21	Κοινωνιολογία της Υπανάπτυξης	Σύγχρονη Εποχή	1996
22	Αναφορές στην κοινωνική πραγματικότητα του τέλους του 20ου αιώνα	Σιδέρης	1996
23	Τα αξέχαστα και τα λησμονημένα	Παπαζήσης	1997
24	Σύγχρονες Κοινωνικές Επιστήμες - Θεωρία και Πράξη: Προβληματισμοί και Επισημάνσεις "I"	Σιδέρης	1997
25	Σύγχρονες Κοινωνικές Επιστήμες - Θεωρία και Πράξη: Προβληματισμοί και Επισημάνσεις "II"	Σιδέρης	1998
26	Κοινωνιολογία του Πολιτισμού, Τόμος Α'	Παπαζήσης	2000
27	Η λογιστική της παγκοσμιοποίησης και η λογική της ιστορικής εναντίωσης	Κάκτος	2001
28	Κοινωνιολογία του Πολιτισμού, Τόμος Β'	Παπαζήσης	2002
29	Κοινωνιολογικές παρεμβάσεις	Παπαζήσης	2002
30	Κοινωνιολογία του Πολιτισμού, Τόμος Γ'	Παπαζήσης	2005
31	Ανεστραμμένα Είδωλα	Παπαζήσης	2007
32	Συμβολή στον επαναπροσδιορισμό της ψυχολογίας ως επιστήμης του ανθρώπου	Παπαζήσης	2008
33	Τα ημαρτημένα του Λεξικού Μπαμπινιώτη (Βασίλης Φίλιας, Ιωάννης Πριτανιάκης)	Παπαζήσης	2010
34	Από την εξαχρείωση στην εξαθλίωση (1974 - 2012)	Προσκήνιο	2012
35	Κωνσταντίνος Περρίκος - Η Βιογραφία ενός ήρωα (Παντελής Βατάκης, Κωνσταντίνος Λαγός, Βασίλης Φίλιας)	Μένανδρος	2017
36	Διαχρονικά και επίκαιρα: αναζητήσεις μιας 20ετίας	Λεμών	2018

Με τη Μελίνα και τον Ντασέν τους ένωνε βαθιά και ειλικρινής φιλία. Με τον Ντασέν, όμως, τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Είχαν κοινούς δρόμους της χίμαιρας και της ουτοπίας, μέσα στο περιστύλιο του ποικιλώνυμου «Θεού». Ήταν ανείπωτα ωραίοι. Δε σκότωσαν το παιδί που εμπεριείχαν, γνώριζαν από ουράνιες δυνάμεις, από «πέλαγο», από κώδικες Ύπαρξης. Είχαν αποκρυπτογραφήσει τους οδοδείκτες προς τον Παράδεισο... ίσως να κράταγαν και τα κλειδιά του, ακόμα...

Η «παγκοσμιοποίηση» δε συνιστά απλά μία διαδικασία επικυριαρχίας των γιγάντιων μονοπωλιακών και τραπεζικών συμφερόντων, αλλά και προϋποθέτει και την εξάλειψη του διαφορετικού, ώστε να μην υπάρχουν αντιστάσεις στον παγκόσμιο οικονομικο-πολιτικό έλεγχο. Ακριβώς γι' αυτό στο ιδεολογικό περίγραμμα της «παγκοσμιοποίησης» εντάσσεται η λογική του «τέλους των ιδεολογιών», της κατάργησης του Έθνους, της πολιτισμικής εξομοίωσης. Το νευραλγικό χαρακτηριστικό αυτής της προσέγγισης συνίσταται στην ελαχιστοποίηση της σημασίας της Ιστορίας και της ιστορικής μεταβολής, ο καθαγιασμός και η διατήρηση του «γε νυν έχοντος», όπως ακριβώς συλλαμβάνεται από το αμερικανικό δομολειτουργισμό στην Κοινωνιολογία και στο συμπεριφορισμό στην Ψυχολογία.

1

Σάββατο 13 Ιουλίου

ώρα 21:30

θέατρο "Μίκης Θεοδωράκης"

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

"SHIRLEY VALENTINE" του Willy Russel

Η Βρετανίδα **Σίρλεϋ** είναι μια γυναίκα λίγο μετά τα 50, μάνα δύο παιδιών που έχουν τη δική τους πηλέον ζωή και σύζυγος ενός άνδρα που η σχέση τους χάθηκε κάπου στην πορεία των χρόνων. Μόνη της «συντροφιά», σαν φανταστικός φίλος θα πλέγαμε, ο τοίχος της κουζίνας της. Μέχρι τη μέρα που μία ασήμαντη αφορμή την ξυπνάει και αποφασίζει να ξαναβρεί τον εαυτό της, να ξαναβιώσει ζωντανή! Ένα ταξίδι στην Ελλάδα, ένα τραπεζάκι μπροστά στη θάλασσα, ένα αγιόκλημα και μια... αναπάντεχη γνωριμία, θα συνθέσουν το σκηνικό της δικής της επανάστασης απέναντι σε όσα την καταπίεζαν. Πόσο όμως θα κρατήσει αυτή η επανάσταση; Θα καταφέρει να επαναπροσδιορίσει τη σχέση της με το μέσα της και τους δικούς της ανθρώπους; Και τελικά, υπάρχει δεύτερη ευκαιρία στη ζωή;

Η ερμηνεία της **Μπέσσυ Μάλφα** είναι τόσο δυνατή που δεν αφήνει αμείωτο το ενδιαφέρον το κοινού καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης. "Γέμισε" τη σκηνή για πάνω από μιάμιση ώρα μόνη της κρατώντας το κοινό ζωντανό, ταξιδεύοντάς το με τα συναισθήματα της Σίρλεϋ Βάληνταϊν! Ακούραστη, συγκλονιστική, συγκινητική, μεταδοτική. (...) Δεν σε αφήνει λεπτό να πάρεις τα μάτια σου από πάνω της. Ζει το ρόλο της, εισπράττοντας το δυνατό χειροκρότημα του κοινού. Για ακόμα μια φορά, η σκηνοθεσία του Αλέξανδρου Ρήγα συγκινεί. Η μουσική προσθέτει και αυτή το δικό της λιθαράκι στην τόσο επιτυχημένη παράσταση (...) Μια παράσταση που σας προτείνω να δείτε (Κατερίνα Φραγκουλάκη) Τη Σίρλεϋ Βάληνταϊν έχουν υποδυθεί η **Αλίκη Βουγιουκλάκη**, η **Μίρκα Παπακωνσταντίνου**, η **Χριστίνα Θεοδωροπούλου**, η **Ελένη Καστάνη** και τώρα η **Μπέσσυ Μάλφα**. Η Μπέσσυ Μάλφα είναι μια Σίρλεϋ φωτεινή, ακτινοβολούσα και αδιαμφισβήτητα γοητευτική. Μετακινείται εύκολα από τον ένα χαρακτήρα στον επόμενο, από το κωμικό στο δραματικό και

τανάπαλην, αποκαλύπτοντας σταδιακά την κλειστοφοβική της ευπάθεια, αλλά και το κέφι, τη ζωντάνια και την υποκριτική της αυτοπειθαρχία (...) Στη Θεσσαλονίκη όπου είχα την ευκαιρία να παρακολουθήσω την παράσταση, στο Αριστοτέλειο, ένα θέατρο 800 περίπου θέσεων δεν έπεφτε καρφίτσα (**Βάσω Μπαλούτσου**)

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Μετάφραση - Σκηνοθεσία: **Αλέξανδρος Ρήγας**

Κοστούμια : **Ελένη Μπλέτσα**

Μουσική: **Alter Ego**

Φωτογραφίες: **Χρήστος Κοτσιρέας**

Σίρλεϋ Βαληνταϊν η ΜΠΕΣΥ ΜΑΛΦΑ

2

Τετάρτη 17 Ιουλίου

ώρα 21:30

Στάδιο Εφύβου (Κάμπος)

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Βασίλης Παπακωνσταντίνου

Το τραγούδι εκφράζει την εποχή του,
είναι κομμάτι της ίδιας της ζωής, αστέρευτη, αυθεντική πηγή Ιστορίας, παράδοσης, πολιτισμού...
Ο Πλάτων, θέλοντας να δείξει τη σχέση μουσικής και ζωής, υποστηρίζει πως,
όταν αλλιάζει η μουσική, πρέπει να αλλιάξουν και οι Νόμοι της Πολιτείας.

Ο μεγάλος Ερμηνευτής
που έβαλε τους δικούς του οδοδείκτες
στη διαδρομή της ποικιλώνυμης λαϊκής μουσικής παράδοσης...

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

"Ο Επιτάφιος Λόγος του Περικλή" του Θουκυδίδη

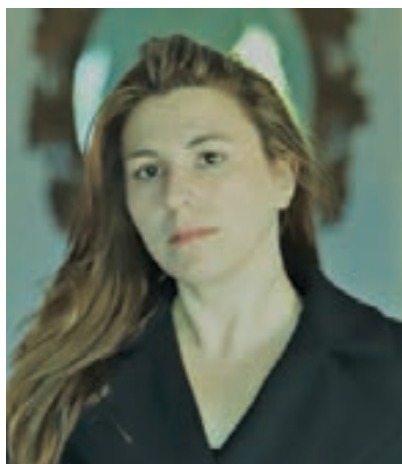
Μετάφραση: Ελευθέριου Βενιζέλου

Ερμηνεία Διδασκαλίας - Σκηνοθεσία: Δήμου Αβδελιώδη

Δήμος Αβδελιώδης

«Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ του Περικλή είναι το μοναδικό κείμενο στην πολιτική και πολιτισμική ιστορία παγκοσμίως, που καταγράφει με καθαρότητα και αμεσότητα τον ηθικό και αισθηματικό ιστό, του τί σημαίνει Δημοκρατία, όχι σαν θεωρητική προσέγγιση αλλά σαν προσωπική, βιωματική κατάσταση και πράξη από έναν ενεργό, φωτισμένο Ηγέτη, με αφορμή ένα τραγικό για την πόλη των Αθηνών γεγονός, την τελετή της ταφής των πρώτων νεκρών του Πελοποννησιακού πολέμου» Δ.Α.

Ιωάννα Σπανού

Την ερμηνεία αναλαμβάνει η Ιωάννα Σπανού, υπό τη διδασκαλία και τη σκηνοθετική ματιά του Δήμου Αβδελιώδη. Μέσα από την πρωτοποριακή μέθοδο που έχει αναπτύξει, ο βραβευμένος σκηνοθέτης αλληλάζει ριζικά τη σχέση μας με κορυφαία κείμενα της Ελληνικής γραμματείας. Η γλώσσα δεν αποτελεί εμπόδιο, αντίθετα μέσω της εκφοράς του λόγου, η παρακολούθηση κάθε παράστασης γίνεται προσωπικό βίωμα για τον κάθε θεατή, ανεξαρτήτως ηλικίας και παιδείας.

Για την παράσταση «Ο Επιτάφιος Λόγος του Περικλή», απέσπασε το Βραβείο «Κάρολος Κουν» Σκηνοθεσίας Ελληνικού Έργου ο Δήμος Αβδελιώδης, καθώς σύμφωνα με την κριτική επιτροπή: «Κατάφερε να μεταφέρει ιδανικά στη σκηνή το ιστορικό κείμενο στη μετάφραση του Ελευθερίου Βενιζέλλου, αξιοποιώντας τα δραματικά του στοιχεία».

Περικλής (495 - 429 π.Χ.) αγορεύων στην Πνύκα, τοιχογραφία στο Maximimileaneum Palace Μονάχου του Philipp von Foltz (1860)

4

Δευτέρα 5 Αυγούστου

ώρα 21:30

Στάδιο Εφήβου (Κάμπος)

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, Νίκος Πορτοκάλογλου

Special guest: **Γιάννης Κότσιρας**

Συμμετέχουν: **Steve Tesser** κιθάρα, τραγούδι

Αγάπη Διαγγελάκη τραγούδι, γιουκαλίλι, κρουστά

Μαζί τους:

Βύρων Τσουράπης μπάσο, μαντολίνο, φουσαρμόνικα, τραγούδι

Ηλίας Λαμπρόπουλος βιολί, τρομπέτα, κλαρίνο, μπουζούκι, τραγούδι

Άκης Αμπράζης μπάσο, κρουστά

Δημήτρης Καλονάρος τύμπανα, κρουστά

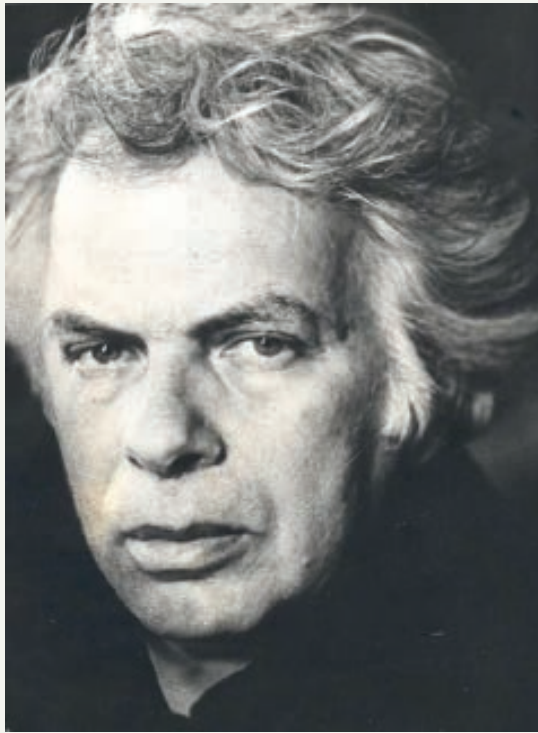
Φίλιππος Σπυρόπουλος κρουστά, τύμπανα

Τον ήχο έχουν επιμεληθεί ο **Γιώργος Καραγιαννίδης** και ο **Άκης Πασχαλάκης**

Το σχεδιασμό φωτισμού έχει επιμεληθεί ο **Φίλιππος Τρέππας**.

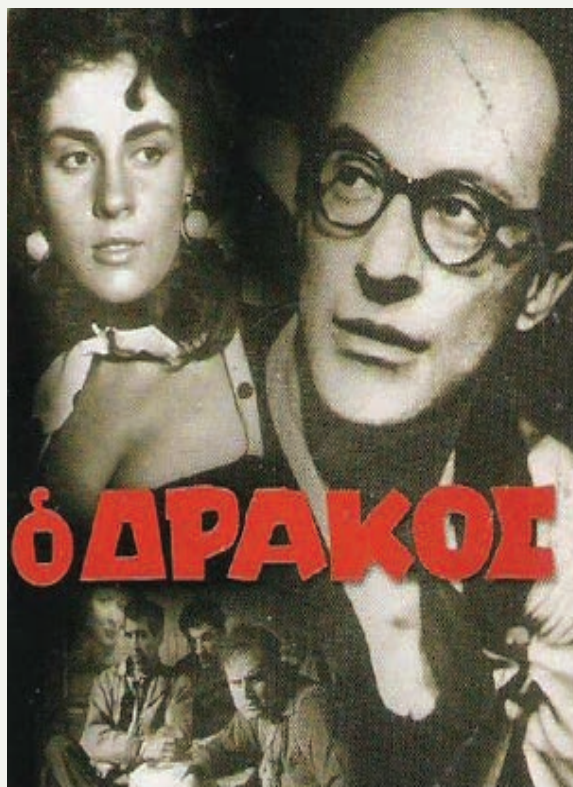
Αφιέρωμα στον Ελληνικό Κινηματογράφο σε Συνεργασία με “CINE ΚΗΠΟΣ”

Νίκος Κούνδουρος (1926-2017)

Απόφοιτος της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας (ζωγραφική και γλυπτική). Είχε ενταχθεί στις τάξεις του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και εξορίστηκε στη Μακρόνησο, λόγω των αριστερών φρονημάτων του. Στα 28 του χρόνια αποφάσισε να ασχοληθεί με τον κινηματογράφο. Ξεκίνησε ως σκηνοθέτης με τη «Μαγική Πόλη» (1954), όπου συνδύασε τις επιρροές του από το νεορεαλισμό με την εικαστική του ματιά. Καθιερώνεται με το σύνθετο και πρωτοποριακό έργο «Ο Δράκος» (1956). Ακολούθησαν «Οι παράνομοι» (1958), «Το ποτάμι» (1959), «Μικρές Αφροδίτες» (1963), «Το πρόσωπο της Μέδουσας» (1967), «Τα τραγούδια της φωτιάς» (1974), «1922» (1978) κ.ά.

Έχει αντιπροσωπεύσει τον ελληνικό κινηματογράφο πολλές φορές στο εξωτερικό και έχει τιμηθεί με το Πρώτο Βραβείο σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και Βερολίνου το 1963 για την ταινία «Μικρές Αφροδίτες». Τιμήθηκε με το βραβείο σκηνοθεσίας του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης για την ταινία του «Το ποτάμι» και την ταινία «1922». Η ίδια ταινία απέσπασε τα βραβεία καλύτερης ταινίας και σκηνοθεσίας στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Κέιπ Τάουν. Για την ταινία «Μικρές Αφροδίτες» τιμήθηκε και με το Βραβείο της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου.

Δευτέρα 2 Σεπτεμβρίου
Ώρα 21:00

«ΔΡΑΚΟΣ»

Αναγνωρίζεται σήμερα ως μία από τις σημαντικές ταινίες στην ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου που συνδυάζει στοιχεία από τον ιταλικό νεορεαλισμό, το γερμανικό εξπρεσιονισμό, αλλά και το Φιλμ νουάρ. Ανάμεσα στα προτερήματα της ταινίας είναι και η μουσική επένδυση, έργο του **Μάνου Χατζιδάκι**.

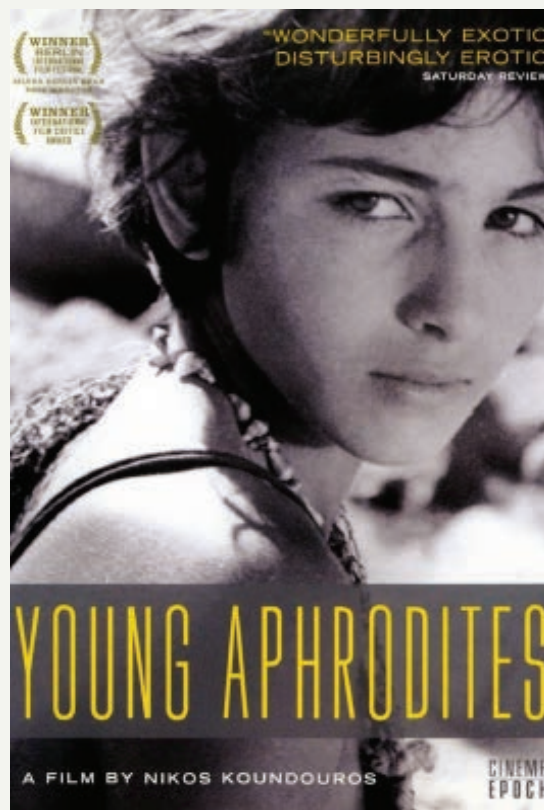
ΔΙΑΝΟΜΗ: Ντίνος Ηλιόπουλος, Μαργαρίτα Παπαγεωργίου, Γιάννης Αργύρης, Θανάσης Βέγγος, Μαρίκα Λεκάκη, Στέφανος Στρατηγός, Ανέστης Βλάχος, Ανδρέας Ντούζος, Γιάννης Παπαδόπουλος, Θόδωρος Ανδριακόπουλος, Φρίξος Νάσου, Κώστας Σταυρινουδάκης, Μανώλης Βλαχάκης, Ζιζή Βιοπούλου, Κάση Τζάνετ, Ζαννίνο, Νίκος Τσαχιρίδης, Αλέκος Τζανετάκος, Γιάννης Λογύρης, Κώστας Σπαγγόπουλος.

Τρίτη 3 Σεπτεμβρίου
Ώρα 21:00

«ΜΙΚΡΕΣ ΑΦΡΟΔΙΤΕΣ»

Με βραβεύσεις στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Βερολίνου, στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης και από τη διεθνή ένωση κριτικών, η ταινία έκανε το όνομα του Νίκου Κούνδουρου ιδιαίτερα γνωστό και αποδεκτό.

Πρωταγωνιστούν: **Κλεοπάτρα Ρώτα, Ελένη Προκοπίου, Τάκης Εμμανουήλ, Βαγγέλης Ιωαννίδης, Ανέστης Βλάχος, Βασίλης Κάϊλας.**

Θεόδωρος Μαραγκός

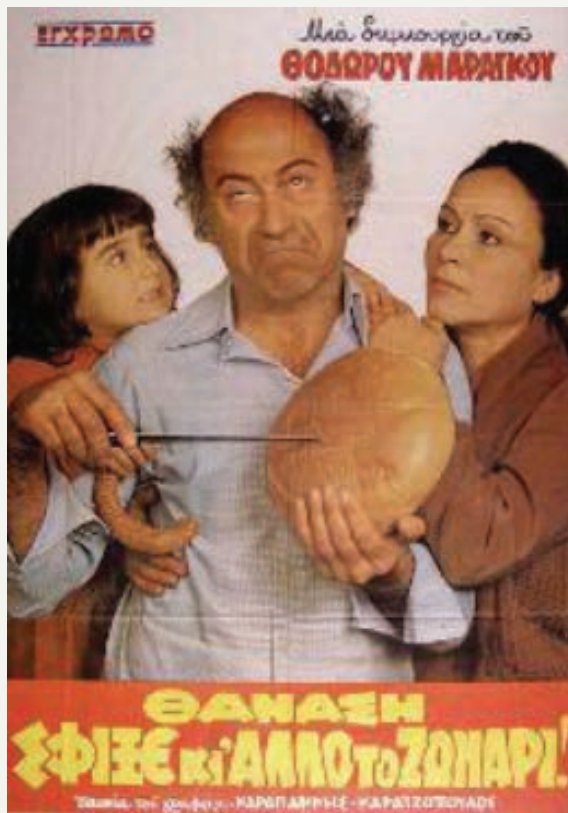

Ξεκίνησε την καριέρα του ως σκιτσογράφος - γελοιογράφος. Τα σενάρια όλων των ταινιών αποτελούν έργο του. Οι ταινίες του έχουν κέντρο βάρους το γίγαντα-μικρό άνθρωπο, τον «απλό» λαϊκό άνθρωπο, στην «άγρια» πορεία της βιωτής, της Ύπαρξης, κατάστιχο από χιούμορ και τραγικότητα

(«Θανάση σφίξε κι άηλο το ζωνάρι»). Στη διαρκή σύγκρουσή του με το «κατεστημένο» αγαπήθηκε από το κοινό και ταινίες, όπως το «Μάθε παιδί μου γράμματα», αποτέλεσαν σταθμό στον Ελληνικό Κινηματογράφο.

Η ταινία «Ισοβίτες» δεν προβλήθηκε στις μεγάλες αίθουσες – κατά κοινή ομολογία πολημήθηκε απ' το «σύστημα» – έτυχε, όμως, εξαιρετικής αποδοχής από το κοινό, για τις αλήθειες και το σουρεαλιστικό χιούμορ της.

Στην τηλεόραση, τον συναντούμε σκηνοθετικά στις σειρές «Εμμονες ιδέες» και «Πέρα απ' τον Ορίζοντα». Πρόκειται για ένα μεγάλο, πολυβραβευμένο, αηλά, κύρια, βιοματικό δημιουργό. Στην πρόσφατη μυθοπλαστική και κοινωνικού χαρακτήρα ταινία του «Εν Δυνάμει» (προβάλλεται πανελλαδικά με διθυραμβικές κριτικές) προσεγγίζει το θέμα με αισιόδοξη ματιά. Συνδυάζει τη δράση με το χιούμορ και απευθύνεται σε όλους τους θεατές. Οι ήρωες είναι απλοί, καθημερνοί άνθρωποι, που προσπαθούν να διαχειριστούν την κρίση, βάζοντας το μυαλό τους να πάρει στροφές και ενεργοποιώντας τις ψυχικές δυνάμεις που ανακαλύπτουν ότι έχουν.

Τετάρτη 4 Σεπτεμβρίου
Ώρα 21:00

«ΘΑΝΑΣΗ ΣΦΙΞΕ ΚΙ ΑΛΛΟ ΤΟ ΖΩΝΑΡΙ»

Ο Θανάσης Μαγκάνας (Θανάσης Βέγγος) είναι ένας τίμιος εφοριακός και πατέρας δύο μικρών παιδιών που τα βγάζει πολύ δύσκολα πέρα. Όταν η γυναίκα του, η Άννα (Άννα Μαντζουράνη), πιάνει δουλειά σε ένα κλωστοϋφαντουργείο, δεν την βλέπει καθόλου πια, επειδή εκείνη εργάζεται νυχτερινή βάρδια. Στο μεταξύ, ο Θανάσης ανακαλύπτει ότι το αφεντικό της, ο Χαράλαμπος Ξεζουμίδης, είναι μέγας φοροφυγάς και τον καταγγέλλει στο διευθυντή του. Αυτός, όμως, δωροδοκείται απ' τον Ξεζουμίδα και μεταθέτει το Θανάση στα σύνορα. Ο φουκαράς Θανάσης αναγκάζεται να κατεβεί σε απεργία πείνας, τον επαναφέρουν λόγω τιμότητας, και κερδίζει τη συμπάρταση του κοσμάκη, όχι όμως και του Υπουργού Οικονομικών...

Πρωταγωνιστούν: **Θανάσης Βέγγος, Άννα Μαντζουράνη, Ηλίας Λογοθέτης, Αντώνης Αντωνίου, Αλέκος Λειβαδίτης.**

Πέμπτη 5 Σεπτεμβρίου
Ώρα 21:00

«ΑΠΟ ΠΟΥ ΠΑΝΕ ΣΤΗ ΧΑΒΟΥΖΑ»

Ένας ευσυνείδητος οδηγός βυτιοφόρου, ο Θανάσης Παπαθανάσης (Θανάσης Βέγγος), εργάζεται σκληρά για να σπουδάσει ιατρική η αδελφή του Αφροδίτη (Άννα Βαγενά). Πιστεύει πως έτσι θα την αποκαταστήσει και μετά θα μπορέσει κι αυτός να πάρει επιτέλους την Ελένη (Άννα Μαντζουράνη), την οποία αγαπά χρόνια – όπως και ο αδελφός της Ελένης, ο Μανώλης, με τη σειρά του θα μπορέσει να πάρει τη δικιά του αγαπημένη. Οι προσπάθειές του όμως αποβαίνουν μάταιες καθώς βρίσκεται διαρκώς αντιμέτωπος μ' ένα διεφθαρμένο αστικό καθεστώς και μια πολιτική κατάσταση που είναι πηγή για όλες τις κακοδαιμονίες – προσωπικές, κοινωνικές και εθνικές...

Πρωταγωνιστούν: **Θανάσης Βέγγος, Άννα Μαντζουράνη, Άννα Βαγενά, Τάκης Μηλιάδης, Αντώνης Παπαδόπουλος, Αλέκος Λειβαδίτης.**

*Θα ακολουθήσει συζήτηση με τον προσκεκλημένο μας Σκηνοθέτη, Θεόδωρο Μαραγκό.

Γιάννης Σμαραγδής

Σπούδασε σκηνοθεσία στην Ελλάδα και το Παρίσι. Με την πρώτη του ταινία μικρού μήκους «Δύο τρία πράγματα...» (1972) απέσπασε το 1ο βραβείο στην Ελλάδα και διάκριση στο Φεστιβάλ του Μόντρεαλ του Καναδά. Έχει σκηνοθετήσει επιτυχημένες τηλεοπτικές σειρές: «Σιγά η Πατρίδα Κοιμάται...», «Χατζημανουήλ», «Χαίρε Τάσο Καρατάσο», ντοκιμαντέρ και δοκίμια: «Σπύρος Λούης», «Όπερα των Σκιών» στο Μέγαρο Μουσικής

Αθηνών. Εκτός από πολλά κρατικά και διεθνή βραβεία, τιμήθηκε στους Δελφούς με το «Βραβείο Σοφίης» από το Πανεπιστήμιο Αθηνών για την ταινία του «El Greco» και στη Ρώμη με το βραβείο «GIUSEPPE SCIACCA 2008» Καλύτερου Σκηνοθέτη στον κόσμο. Σημαντικότερες μεγάλης μήκους ταινίες του: «Καβάφης», «El Greco», «Ο Θεός Αγαπάει το Χαβιάρι» και «Καζαντζάκης», απέσπασαν πολλά βραβεία σε διεθνή φεστιβάλ.

Παρασκευή 6 Σεπτεμβρίου
Ώρα 21:00

«ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ»

Ο υπερεθνικός μας σκηνοθέτης, **Γιάννης Σμαραγδής** με τον «Καζαντζάκη» του, την κατάθεση ψυχής και την ελληνότροφη αφήγησή του, φωτίζει και τιμά με καθαρά χρώματα, άπλετο φως, ωραίες μουσικές, εικόνες και συναισθήματα, το σπουδαιότερο Έλληνα συγγραφέα.

Πρόκειται για πολυβραβευμένο αριστούργημα «εκτός των τειχών», που αρχίζει ραγδαία και καθημερινά, πλέον, να κατακτά και τις ψυχές των «εντός των τειχών», αφού ποικιλώνυμοι «εθνομηδενιστές», προσπάθησαν, μάταια, μέσα στο έρεβός τους να κρύψουν και να κλέψουν το φως.

Τους σπουδαίους πρωταγωνιστές, **Μαρίνα Καλογήρου και Οδυσσέα Παπασπηλιόπουλο**, πλαισιώνουν ένα πλήθος εκλεκτών ηθοποιών όπως: Θωδωρής Αθερίδης, Νίκος Καρδώνης, Αργύρης Ξάφης, Μαρία Σκουλά, Αμαλία Αρσένη, Γιούλικα Σκαφιδά, Αλέξανδρος Κολλάτος, Ζέτα Δούκα, Adrian Frieling, Anthoula Katsimatides, Νίκο Μαρινάκο, Όλγα Δαμάνη, Έρση Μαλικιένζου, Πάνος Σκουρολιάκος, Τάκης Παπαμαθαίου, Λουδοβίκος των Ανωγειών, Στέφανος Ληναίος και ο αείμνηστος Στάθης Ψάλτης.

Σάββατο 7 Σεπτεμβρίου
Ώρα 21:00

«ΚΑΛΗ ΣΟΥ ΝΥΧΤΑ ΚΥΡ' ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ»

Είναι δυνατόν το έργο ενός από τους κορυφαίους συγγραφείς του ελληνικού αισθήματος, όπως ο **Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης**, να μεταφερθεί στον κινηματογράφο και η ταινία να είναι ισάξια ή και ανώτερη ακόμη πνευματικά του μεγάλου ελληνότροπου λογοτέχνη;

Υπάρχει τελικά ελληνική ιδεολογία που μπορεί να δώσει λύσεις στα πολλαπλά και ακανθώδη προβλήματα ταυτότητας του σύγχρονου Νεοέλληνα; Και αν ναι, πώς βρίσκει αυτή την ιδανική έκφρασή της στο φιλικό έργο του **Γιάννη Σμαραγδή**, του **πνευματικότερου εν ζωή Έλληνα σκηνοθέτη**;

Τούτος ο "βιογράφος του ελληνικού φωτός", Γιάννης Σμαραγδής, επιχειρεί για πρώτη φορά στην ιστορία του κινηματογράφου μας, με όχημά του τον άγιο των ελληνικών γραμμάτων Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, να επανασυνδέσει το βλέμμα του Έλληνα "θεατή" με την υπέρτατη ιδέα της Ομορφιάς!

(Κριτική από το θεωρητικό του κινηματογράφου **Μίμη Τσακωνιάτη**).

***Θα ακολουθήσει συζήτηση με τον προσκεκλημένο μας Σκηνοθέτη, Γιάννη Σμαραγδή.**

6

Τετάρτη 11 Σεπτεμβρίου

ώρα 20:00

Πανεπιστήμιο Αιγαίου Αμφιθέατρο «Γιάννης Καράλης»

ΕΚΘΕΣΗ

«ΣΜΥΡΝΗ: 100 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΠΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ (1919-'22)»

Την Έκθεση θα εγκαινιάσει
ο μεγάλος ποιητής συγγραφέας και δημοσιογράφος

Φώντας Λάδης

στον οποίο ανήκει ένα μεγάλο μέρος του εκθεσιακού υλικού

**Τετάρτη 11 Σεπτεμβρίου, ώρα 20:00, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Αμφιθέατρο «Γιάννης Καράλης»**

Φώντας Λάδης

Γεννήθηκε στη Σπάρτη. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος σε ελληνικές, καθημερινές εφημερίδες και περιοδικά. Την περίοδο 1967 - 1973 έζησε στη Ρώμη. Συνεκδότης με το Δημήτρη Γκιώνη του περιοδικού "Τετράδιο" από το 1974 ως το 1976. Έχει γράψει ποίηση, πεζογραφία, ταξιδιωτικό, πολιτικό και ιστορικό δοκίμιο, θέατρο, καθώς και βιβλία για παιδιά. Ποιήματά του μελοποιήθηκαν από το Μίκη Θεοδωράκη, το Μάνο Λοΐζο, το Θάνο Μικρούτσικο, το Χρήστο Νικολόπουλο, το Μάριο Τόκα, το Λίνο Κόκοτο, το Δημήτρη Λάγιο και άλλους Έλληνες συνθέτες.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

οι Ιστορικοί

Γιάννης Μουρέλος

Στράτος Δορδανάς

Χρίστος Μπελλές

Και οι πολυβραβευμένοι

Πρόδρομος Εμφιετζόγλου

(Πρόεδρος «Μηχανικής Α.Ε.»)

Νίκος Μ. Καρδασιλάρης

(Φιλοτελιστής και κάτοχος μέρους εκθεσιακού υλικού)

Τομείς Έκθεσης

1ος Τομέας: Επιστολές κορυφαίων Πολιτικών, Στρατιωτικών και Εκκλησιαστικών παραγόντων και φορέων που έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο σε τούτο το έπος και την τραγωδία

2ος Τομέας: Επιστολές στρατιωτικών και στρατιωτών από το μέτωπο, από την κόλαση του πολέμου

3ος Τομέας: Δημοσίευτες φωτογραφίες από το Μέτωπο και την κοινωνική ζωή στον εν λόγω τόπο και χρόνο

4ος Τομέας: Ελληνικός Τύπος της Σμύρνης (1832-1922)

5ος Τομέας: Δημοσίευτες καρτ-ποστάλ που αφορούν στη Σμύρνη (1832-1922)

6ος Τομέας: Ελληνικά Ταχυδρομεία (πολιτικά και στρατιωτικά), σφραγίδες, γραμματόσημα και επιστολές της εν λόγω εποχής

7ος Τομέας: Εκδηλώσεις Έκθεσης, όπως προβολή ταινιών και ντοκιμαντέρ για την εν λόγω εποχή:
προβολή της ταινίας του **Νίκου Κούνδουρου «1922»**,
προβολή της ταινίας της **Μαρίας Ηλιού «Σμύρνη»**,
καθώς και μιας σειράς αξιόλογων ελληνικών και ξένων ντοκιμαντέρ

Η εν λόγω Έκθεση θα επισκεφθεί τα 6 νησιά, όπου υπάρχουν Τμήματα και Σχολές του Πανεπιστημίου Αιγαίου:

Χίος, Λέσβος, Λήμνος, Σάμος, Σύρος, Ρόδος και η διάρκειά της θα είναι εβδομαδιαία, ανά νησί.

Η τελική κατάληξη της παραπάνω Έκθεσης θα είναι η Αθήνα, το Ζάππειο, για μια εβδομάδα. Σε αυτή τη διαδρομή θα δοθεί η ευκαιρία στην κοινωνία, αλλά κύρια στους νέους και τους μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, να την επισκεφθούν και να διδαχθούν ποικιλότητα...

Μονοήμερες εκδρομές: Στο πλαίσιο της Έκθεσης θα πραγματοποιηθούν μονοήμερες εκδρομές στη Σμύρνη, όπου ο επισκέπτης μπορεί να έχει μια βιωματική επαφή των αφηγημάτων της Έκθεσης...

**Η Έκθεση θα είναι ανοικτή για σχολεία και ποικιλώνυμους επισκέπτες
από Τετάρτη 11 Σεπτεμβρίου έως Παρασκευή 27 Σεπτεμβρίου
Ώρα 9:00 έως 15:00**

«ΣΜΥΡΝΗ:100 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΠΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ (1919-1922)»

Νικόλαος Πλαστήρας

Ανείπωτη ώσμωση, σύνθεση «άνδρα» (με την αρχαιοστόφο έννοια) στρατιωτικού, Έλληνα, πατριώτη, ανθρώπου...

«ΣΜΥΡΝΗ:100 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΠΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ (1919-1922)»

George Horton

Γενικός πρόξενος των ΗΠΑ στη Σμύρνη (1911-1922)

«Σ' όλη την παγκόσμια ιστορία ένα μόνο γεγονός μπορεί να συγκριθεί με την καταστροφή της Σμύρνης και του χριστιανικού πληθυσμού της από τους Τούρκους, να συγκριθεί ως προς την έκταση και την αγριότητα και ακόμη ως τα στοιχεία του τρόμου, της σκληρότητας και του ανθρώπινου πόνου. Το γεγονός αυτό είναι η καταστροφή της Καρχηδόνας από τους Ρωμαίους. Υπάρχει όμως μια διαφορά: Στην Καρχηδόνα δεν υπήρχε στόλος χριστιανικών πλοίων που να παρατηρεί μια σφαγή για την οποία υπεύθυνες ήταν οι κυβερνήσεις τους. Στην Καρχηδόνα δεν υπήρχαν αμερικανικά αντιτορπιτικά. (...) Το πιο έντονο αίσθημα που αποκόμισα από τη Σμύρνη είναι το αίσθημα της ντροπής που ανήκω στο ανθρώπινο γένος». (Η ένυλη κραυγή του αυτόπτη μάρτυρα G. Horton)...

Η Σμύρνη καίγεται! Καταγραφή από το πλοίο HMS King George V.

Σάββατο 21 και Κυριακή 22 Σεπτεμβρίου

ώρα 21:00

“Ομήρειο”

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

“ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ” του Άρθουρ Μίλλερ

*«Το δύσκολο δεν είναι να μην πιστεύεις σε τίποτα,
το δύσκολο είναι να συνεχίζεις να πιστεύεις σε κάτι...»*

2ος Χρόνος επιτυχίας

Πρόκειται για το αριστουργηματικό έργο του **Άρθουρ Μίλλερ**, από τα γνωστότερα έργα του, πολυανεβασμένο σε θεατρικές σκηνές, παγκοσμίως, με πιο πρόσφατη αυτή του Broadway με πρωταγωνιστή τον Danny DeVito,

Ο **Γιώργος Μιχαηλάκοπουλος** ερμηνεύει το Ρωσσοεβραίο παλαισιώλη Gregory Solomon, σε ένα ρόλο που κινεί τα νήματα της δράσης. Ο **Γεράσιμος Σκιαδαρέσης** και ο **Χρήστος Σαπουντζής** ενσαρκώνουν τα δύο αδέρφια που συναντιούνται μετά από πολλά χρόνια για να αντιμετωπίσουν το παρελθόν τους. Μαζί τους η **Ρένια Λουιζίδου** στο ρόλο της γυναίκας, η οποία διεκδικεί τη ζωή της που τόσα χρόνια βρίσκεται σε αναμονή.

Σε κάθε μεγάλη απόφαση καθλούμαστε να πληρώσουμε ένα «Τίμημα». Τι κάνεις όταν όλα γύρω σου καταρρέουν; Διαγράφεις τα όνειρά σου στην προσπάθειά σου να επιβιώσεις ή τα κυνηγάς προσπερνώντας τις ανάγκες των άλλων, ακόμα και της οικογένειάς σου; Το έργο με επιδεξιότητα μάς βάζει μπροστά σ' αυτό το δίλημμα. Ο καθένας μας κάποια στιγμή στέκεται στο σταυροδρόμι, ανάμεσα σε αυτά που χρωστάει στους άλλους και σε όσα χρωστάει στον εαυτό του. Οι ήρωες, 30 χρόνια μετά από τις μοιραίες αποφάσεις τους, συναντώνται και μπροστά μας εξελίσσεται μια παράσταση που μας φέρνει αντιμέτωπους με όσα έχουμε ουσιαστικά ανάγκη, δείχνοντάς μας, με αριστοτεχνικό τρόπο, το μονόδρομο προς τη λύτρωση: **«Αν κοιτάξεις το παρελθόν με γενναιότητα, τότε μπορεί και να ελευθερωθείς».**

Ταυτότητα Παράστασης

Μετάφραση: **Μάκης Μαρσέιγ**
Απόδοση - Σκηνοθεσία: **Ιωάννα Μιχαλακοπούλου**
Σκηνικά: **Γιάννης Μουρίκης**
Κοστούμια: **Παναγιώτα Κοκκορού**
Φωτισμοί: **Νίκος Βλασόπουλος**
Φωτογραφίες: **Ρούλα Ρέβη**

Πρωταγωνιστούν

Γιώργος Μιχαλακόπουλος
Γεράσιμος Σκιαδαρέσης
Ρένια Λουιζίδου
Χρήστος Σαπουντζής

8

Σάββατο 26 και Κυριακή 27 Οκτωβρίου

ώρα 21:00

“Ομήρειο”

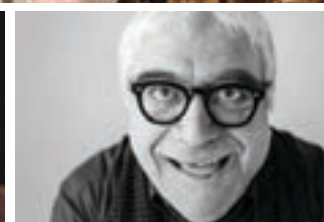
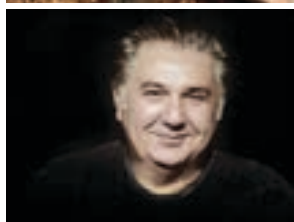
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

“**ΗΡΩΕΣ**” του Gerald Sibleyras

2ος Χρόνος επιτυχίας

Τρεις γκρινιάρηδες βετεράνοι στρατιωτικοί ζουν έγκλειστοι σε ένα νοσοκομείο αναπολώντας τις παλιές τους δόξες. Ζουν με το όνειρο πως μια μέρα θα καταφέρουν να δραπετεύσουν και να ξαναβρεθούν στον έξω κόσμο. Καταστρώνουν φιλόδοξα και ανέφικτα σχέδια για την αποχώρησή τους, διασκεδάζοντας έτσι με τη φαντασία τους την ανημποριά τους να κουνήσουν έστω και ένα μέτρο. **Αυτή η συγκινητική και ανθρώπινη κωμωδία** μετουσιώνει αυτούς τους απλούς ανθρώπους σε ήρωες καθώς με τη σκέψη τους ταξιδεύουν εκεί που οι ίδιοι δεν μπορούν να φτάσουν.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σκηνοθεσία: Nkita Milivojevic

Μετάφραση: Μαριάννα Τόλη

Μουσική: Δημήτρης Καμαρωτός

Ηθοποιοί: Γιάννης Φέρτης, Δημήτρης Πιατάς, Ιεροκλής Μιχαηλίδης

Κινησιολογία: Amalia Bennett

Σκηνικά: Γιώργος Γαβαλάς

Κουστούμια: Μιχάλης Σδούγκος

Φωτισμοί: Ελευθερία Ντεκώ

Video art: Στάθης Αθανασίου

Φωτογραφίες: Γεωργία Σιέππου, Στέλιος Δανιήλ

Παραγωγή: Art & Ether – Μαριάννα Τόλη

Δημόσιες Σχέσεις: Όλγα Παυλάτου

ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ**Αυγώνυμα – Νέα Μονή – Καρυές**

Η Νέα Μονή αποτελεί το θρησκευτικό και γεωγραφικό κέντρο του νησιού, καθώς και κέντρο δικτύου μονοπατιών, που ξεκινούσαν από τα γύρω χωριά και την πόλη. Αρκετά απ' αυτά τα μονοπάτια των προσκυνητών σώζονται μέχρι σήμερα. Τα πλησιέστερα χωριά στο μοναστήρι είναι τα Αυγώνυμα (αρχιτεκτονικό κόσμημα) και οι Καρυές (στενά συνδεδεμένες με την ίδρυσή του) που θα αποτελέσουν την αφετηρία και το τέρμα, αντίστοιχα της διαδρομής. Ξεκινάμε από τα Αυγώνυμα και βαδίζοντας σε παλιό μονοπάτι φτάνουμε στο διάσελο του Προβατά και από εκεί, μέσω υπέροχου παλιού πετρόχτιστου δρόμου (4,5 χλμ) στη Νέα Μονή. Περνώντας, στη συνέχεια, από το εκκλησάκι του Αγ. Αντωνίου φτάνουμε στο προσκυνητάρι του Αγ. Μάρκου και κατηφορίζοντας, μέσα στο δάσος, το παλιό μονοπάτι Αυγώνυμων-Καρυών καταλήγουμε στο κλειστό λατομείο. Τερματίζουμε στις Καρυές βαδίζοντας σε πετρόχτιστο τμήμα (1χλμ. περίπου) της ιστορικής αυτής διαδρομής. Το συνολικό μήκος της διαδρομής είναι 9,5 χλμ. περίπου και απαιτούνται 3,5 ώρες πορείας.

Δίνεται η ευκαιρία να γνωρίσουμε και να αγγίξουμε την Τοπική μας Ιστορία, τις πηγές της, την ιστορία της Νέας Μονής, που χτίσθηκε από τον Αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Θ' Μονομάχο (1042-1054) και την οποία, τόσο αυτός όσο και οι επόμενοι βασιλείς, προίκισαν αφειδώλευτα. Το γεγονός της ίδρυσης του μοναστηριού είχε τεράστιες επιπτώσεις στην οικονομική ζωή της Χίου, λόγω των «τριπλών προνομίων», της απολαβής, δηλαδή, του 1/3 των προσόδων του νησιού. Αυτό δυσαρέστησε τους δυνατούς του νησιού, όπως μας πληροφορεί ο Ζολώτας: «Τα τριπτά προνόμια και αι δωρεαί των βασιλευόντων εγέννησαν σφοδράν αντίδρασιν εις τε τους μεγάλους γαιοκτήμονας – ευγενείς πάντως εγκατεστημένους μονίμως εν Χίω – και εις τους μεγάλους κρατικούς υπαλλήλους, ων αι πρόσοδοι προήρχοντο εξ αυτής της νήσου».

Η Νέα Μονή με το μολύβι του Francisco Lupazzulo, 1639.
Τούτη η Μονή χάρη στα «τριπτά προνόμια»
απολάμβανε το 1/3 των προσόδων του νησιού.
Σ' αυτήν ανήκε ένας μεγάλος αριθμός κτημάτων με μαστιχόδενδρα.
(πηγή: Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής»).

Το Μοναστήρι συνιστά σημαντικό βυζαντινό μνημείο,
υπό την προστασία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Η Νέα Μονή σήμερα...
(φωτ. Κώστας Σταμούλης)

10

Σάββατο 9 Νοεμβρίου

ώρα 20:30

Πανεπιστήμιο Αιγαίου Αμφιθέατρο «Γιάννης Καράλης»

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΛΗ ΦΙΛΙΑ

ΒΑΣΙΛΗ Ι. ΦΙΛΙΑ

**ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Η ΝΟΘΑ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 1800 – 1864**

Εκδόσεις Διεθνούς Κέντρου Παιδείας και Πολιτισμού «ΙΩΝΙΑ»

Παρουσιάζουν

Περικλής Νεάρχου

πρώην Πρέσβης της Κύπρου στο Παρίσι

Χρίστος Στεργ. Μπελλές

Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής Ελεύθερου Πανεπιστημίου «Ιωνία»

Ευστάθιος Τσοτσορός

Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Τούτο το βιβλίο, του Βασίλη Φίλια, είναι από τα πιο σπουδαία του. Γράφτηκε στα χρόνια της δικτατορίας στις φυλακές της Κέρκυρας (1971 - 1973) και τα χειρόγραφα βγήκαν κρυφά, γραμμένα σε πολύ ψιλό χαρτί με ραπιδογράφο.

Η πρώτη έκδοση, το 1975, προκάλεσε δίνη, γιατί ήρθε να αμφισβητήσει την πάγια θέση για το δήθεν αστικό χαρακτήρα της Ελληνικής Επανάστασης, το μύθο για τη δημοκρατικά αυτοδιοικούμενη κοινότητα στην τουρκοκρατία, τα στερεότυπα για την αυταρχικότητα του Καποδίστρια και άλλα πολλά...

Η βασική αιτία της σύγχυσης έγκειται στο γεγονός ότι μεγάλη μερίδα των ιστορικών είναι εντελώς άγευστη κοινωνιολογίας, χωρίς τη βοήθεια της οποίας, όμως, κανένα ιστορικό φαινόμενο δεν μπορεί να ερμηνευτεί σωστά. Χάριν παραδείγματος, η καίριας σημασίας διάκριση ανάμεσα στον αστό-μεταπράτη και τον αστό-επενδυτή σε μέσα παραγωγής, όπως και για σειρά από άλλες διαφοροποιητικές εννοιολογήσεις που δε γίνονται κατανοητές, με αποτέλεσμα αναλυτική αδυναμία και χονδροειδείς ταυτοποιήσεις.

Μια σειρά από έρευνες, καθώς και ιστορικοί και βαλκανιολόγοι περιωπής, ήρθαν να επιβεβαιώσουν και να αποδεχθούν χωρίς επιφυλάξεις την ορθότητα των θέσεων, που διατυπώνονται σ' αυτό το βιβλίο. Ο διεθνούς κύρους ιστορικός, Γιάννης Α. Πετρόπουλος, όπως και ο Βούλγαρος ακαδημαϊκός, Νικολάι Τοντόροφ, από τους διασημότερους βαλκανιολόγους στον κόσμο, χωρίς την παραμικρή επιστημονική συστολή «θα προσυπέγραφαν κάθε σελίδα του παρόντος βιβλίου».

Κοντολογίς, κανένας δε θα μπορέσει να εγκύψει με εμβρίθεια στη μελέτη της εν λόγω ιστορικής περιόδου – παραμονές της Ελληνικής Επανάστασης μέχρι σχεδόν την ενθρόνιση του Γεωργίου του Α' – και κανένας δε θα μπορέσει να κατανοήσει το πρόβλημα της υφής των δυνάμεων, που οδήγησαν στην Επανάσταση του 1821, καθώς και το πόσο αποφασιστικά προσδιορίστηκε η μετεπαναστατική μορφή της εξουσίας, από το χαρακτήρα των εν λόγω δυνάμεων... Και ακόμα πιο απλά κανείς δε θα μπορέσει να γνωρίσει τα κοινωνικο-ιστορικά «πώς» και «γιατί» τούτης της πολυδιάστατης Επανάστασης, χωρίς τη συμβολή του παρόντος πονήματος...

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ**“Εγώ, ο Μάρκος Βαμβακάρης”** Αγγελική Βέλλου-Κάιλ**2ος Χρόνος επιτυχίας**

Το έργο είναι βασισμένο πάνω στην αυτοβιογραφία του Μάρκου, όπως τη διηγήθηκε στην Αγγελική Βέλλου-Κάιλ το 1969, τρία χρόνια πριν πεθάνει.

Με αφορμή τη βασανισμένη ζωή του Μάρκου, παρακολουθούμε τη δυσκολότερη πορεία της σύγχρονης Ελλάδας, από το 1912 και την καταστροφή του 1922, μέχρι τη δικτατορία του 1967. Ταυτόχρονα, αντιλαμβανόμαστε την εξέλιξη και τη μετεξέλιξη της σύγχρονης ελληνικής λαϊκής μουσικής, με τις βαθιές επιδράσεις που υπέστη από τη μουσική των προσφύγων που ήρθαν από τη Μικρά Ασία το 1922.

Ο **Θανάσης Παπαγεωργίου** ενσαρκώνει τον πατριάρχη του ρεμπέτικου τραγουδιού. Η παράσταση ανεβαίνει σε σκηνοθεσία και μουσική επιμέλεια του ερμηνευτή, με σκηνικό και κοστούμια της **Λένας Κούση**.

12

Σάββατο 7 και Κυριακή 8 Δεκεμβρίου

ώρα 18:00

“Όμηρειο”

ΔΥΟ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ (ΚΑΡΑΓΚΚΙΟΖΗΣ)

Από το Φεστιβάλ «ΙΩΝΙΑ» **δε θα μπορούσαμε να εξαιρέσουμε τα παιδιά.** Καταφύγαμε, λοιπόν, στο Θέατρο Σκιών, που εμπεριέχει **στοιχεία ενός ζωντανού και πηγαιού λαϊκού πολιτισμού** – κλήρα ενός πολιτισμικού γάμου που έχει ρίζες και καταβολές Ανατολής – ο οποίος διαφοροποίησε (χάρης στους μεγάλους σύγχρονους δημιουργούς-εραστές του είδους, **Ευγένιο Σπαθάρη, Αλέξη Δαμιανό, Κάρολο Κουν, Δήμο Αβδελιώδη**) την παραδοσιακή ηθογραφική ατμόσφαιρα του θεάτρου Σκιών από τα οθωμανικά της πρότυπα, μετατρέποντας τους φολκλορικούς ήρωές του σε σύγχρονα πλανητικά αρχέτυπα, μέσα στο ευρύτερο σκηνικό της παγκοσμιοποίησης, της περιθωριοποίησης, της φτώχειας, του σύγχρονου παγκόσμιου Μολώχ, της ποικιλώνυμης, γενικά, κοινωνικής κρίσης. Στους σκαπανείς και συνεπείς συνεχιστές τούτης της τέχνης συγκαταλέγεται και καταυγάζει ο ανείπωτα σεμνός, **Άθως Δανέλλης...**

Ο Καραγκιοζοπαίκτης, Άθως Δανέλλης, εν μέσω των κολλητών του...

1η Παράσταση:

Ο Βομβαρδισμός του Καραγκιόζη

Σάββατο 7 Δεκεμβρίου, 18:00

Η θρυλική κωμική περιπέτεια που άφησε εποχή. Ο Πασάς, κουρασμένος από τα καθήκοντά του, αποφασίζει να φύγει για διακοπές στο γραφικό χωριό του Μπαρμπαγιώργου. Ο Καραγκιόζης και ο Χατζηαβάτης βρίσκονται μπλεγμένοι σε μια νυχτερινή περιπέτεια, που οδηγεί σε κωμικές καταστάσεις, με άφθονο γέλιο και απρόσμενο φινάλε.

2η Παράσταση:

Ο Μέγας Αλέξανδρος και το Καταραμένο Φίδι

Κυριακή 8 Δεκεμβρίου, 18:00

Το παλαιότερο έργο του Ελληνικού Θεάτρου Σκιών, όπως παιζόταν στα δοξασμένα χρόνια του Καραγκιόζη. Ένας θεόρατος δράκος έχει κλείσει τη σπηλιά απ' όπου ξεκινάει το μεγάλο ποτάμι. Οι καλλιέργειες ξεραίνονται, οι κάτοικοι και τα ζώα υποφέρουν από δίψα. Ο άρχοντας ανακοινώνει πως εκείνος που θα απαλλάξει τον τόπο από το καταραμένο φίδι θα παντρευτεί την όμορφη κόρη του και θα κληρονομήσει την περιουσία και το αξίωμά του.

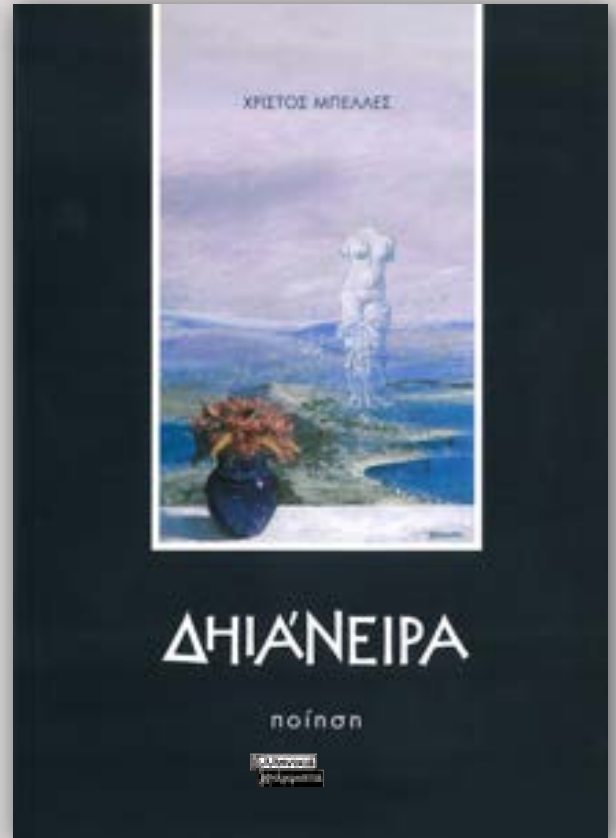
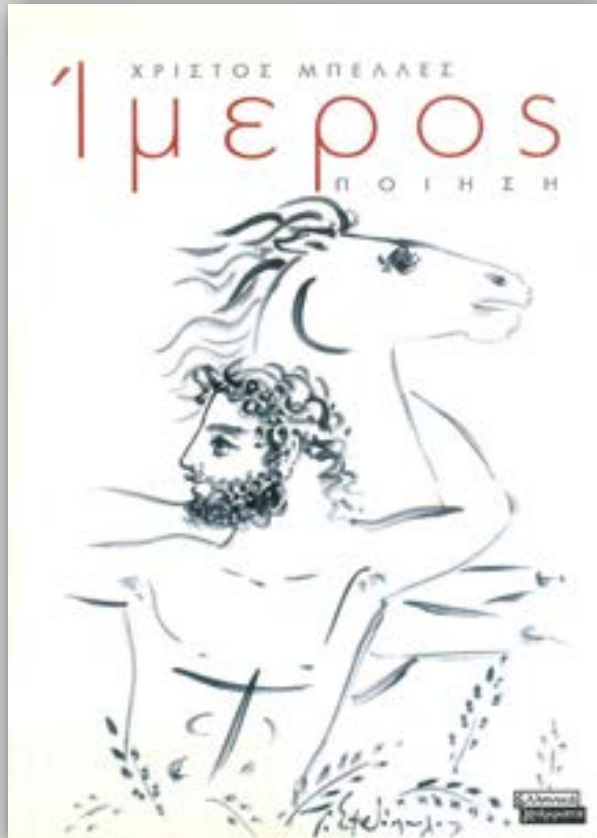
13

Τετάρτη 11 Δεκεμβρίου

ώρα 20:30

Πανεπιστήμιο Αιγαίου Αμφιθέατρο «Γιάννης Καράλης»

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΕΡΓ. ΜΠΕΛΛΕ

Παρουσιάζουν

Κώστας Γεωργουσόπουλος

Κριτικός – Φιλολόγος

Κώστας Νιάρχος

Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Απαγγέλουν

Γιάννης Φέρτης / Μπάμπης Σαχτούρης

Αρκαδία Ψάλτη / Λεμονιά Σταματουλάκη

Κρίνε με...

Σ' όλη μου τη ζωή, γιε μου, / μη νομίζεις πως έκανα και τίποτε σπουδαίο.../ Προσπαθούσα: / να σταυρώσω την ουτοπία / μ' ένα κλωνάρι ελιάς και μια ανατολή / να δέσω κόμπο τις χρυσές κλωστές του ήλιου / με το δάκρυ ενός παιδιού / να μερέψω τις κατεβασιές του χειμώνα / πλήκοντας πεφταστέρια σε κορφές κυπαρισσιών / να σμιλέψω στ' αργαστήρι μου / τ' όνειρο – δαχτυλίδι / για να παντρέψω τον κόσμο... / Μη νομίζεις πως έκανα και τίποτε σπουδαίο, γιε μου, / σ' όλη μου τη ζωή...

(Από την ποιητική συλλογή «Ίμερος»)

- «Οι σπάνιες λέξεις και τα ρήματα ηχούν σαν καμπανάκι που μας επαναφέρει στην Ξχιλιετή παράδοση και γλώσσα μας, που χάρη στους ποιητές μας διατηρήθηκε στην επιφάνεια της θάλασσας να ιριδίζει σαν το Αιγαίο, όταν ο ήλιος και η σελάνα καθρεπίζονται σ' αυτό, κάτω απ' το βλέμμα του "Βιγλάτορα" και "Φρυκτωρού" και "Πρωτομάστορα" και "Αλάστορα" Θεού... "όταν περσεύει η αγάπη"»...

Βασίλης Βασιλικός

- «Συνδέω, το Χρίστο, με την Ποίηση και τη Μουσική, με τη Θρησκεία και τη Φιλοσοφία, με την Πατρότητα και τον Έρωτα, με την Τέχνη και την Παιδαγωγική, με την αδάμαστη προσφορά του στην ανάπτυξη του Έθνους και της Λογικότητας, της Αρετής και της Πνευματικότητας, της Ιστορίας και της Γλώσσας. Τούτος ο "αγαπητικός της γλώσσας", ο από "στίχων φιλόσοφος", χρωστά πολλά στην ποίηση κι η ποίηση σ' εκείνον»...

Ιωάννης Ν. Αυγουστής

- «Χαράσσει τομές ο Χρίστος Μπελλές με την ποίησή του. Θέλει μ' αυτή να εκφράσει την "veritatem aeternam", την αιώνια αλήθεια. Γλωσσοπλάστης ο ίδιος με πυκνό νοηματικά λόγο, δε σε κουράζει, νιώθεις την ανάγκη να μην τελειώνω το κάθε ποίημά του. Δεν αντιγράφει, δε μιμείται, πρωτοτυπεί, όπως οι μεγάλοι δημιουργοί. Δικαιούται να πει: "η ποίησή μου είμαι εγώ"»...

Μαρία-Ελευθερία Γιατράκου

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ
1ου ΚΥΚΛΟΥ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ «ΙΩΝΙΑ»

1. Διαγωνισμός Ποίησης από 19 χρόνων και άνω
2. Διαγωνισμός Ποίησης από 12 έως 18 χρόνων
3. Διαγωνισμός Διηγήματος από 19 χρόνων και άνω
4. Διαγωνισμός Διηγήματος από 12 έως 18 χρόνων
5. Διαγωνισμός Κινηματογραφικού Σεναρίου
6. Διαγωνισμός Θεατρικού Σεναρίου
7. Διαγωνισμός Σεναρίου Θεάτρου Σκιών (Καραγκιόζη)
8. Διαγωνισμός Κινηματογράφου
9. Διαγωνισμός Ντοκιμαντέρ
10. Διαγωνισμός Σκίτσου / Γελοιογραφίας
11. Διαγωνισμός Καρτούν (Cartoon)
12. Διαγωνισμός Μελοποιημένων Τραγουδιών
(στίχος και ηχητικό άκουσμα-CD ή Video)

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ
1ου ΚΥΚΛΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
«ΙΩΝΙΑ»

**Θα απονεμηθούν 3 βραβεία
για κάθε Θεματική Ενότητα**

**Αποσπάσματα των βραβευμένων έργων
θα παρουσιάσουν
και
θα απαγγείλουν
άνθρωποι του πνεύματος και γνωστοί ηθοποιοί**

**Πρόκειται για ξεχωριστή γιορτή
του Πνεύματος και της Τέχνης**

Αιγαιοπελαγίτες

Στα μέρη μας
οι άνθρωποι
έχουνε πρώτο φίλο τους τον ήλιο
το φεγγάρι και το θάνατο...

Ασπαίρει σαν τη θάλασσα
η μορφή τους,
η φλόγα των ματιών τους,
η ψυχή τους,
το γινάτι τους...

Θάλασσα
οι άνθρωποι...
και τα τζιτζίκια τους
θαλασσινά κι αυτά,
το βιος τους όλο,
οι θεοί τους,
τα αμπέλια τους...

Θάλασσα ασπέδιστη
οι άνθρωποι...
θάλασσα γαυριασμένη
με τα «ξύλα»,
με τ' αστέρια,
με τον Αίοθο...

Θάλασσα βαθυπράσινη κι ασπαίρουσα
οι άνθρωποι
στα μέρη μας...
με Παναγιές χιλιώνυμες
να λάμνουνε στα σπλάχνα της
βιγλάτορες ακοίμητες
στα σύνορα του χρόνου
και του πέλαγου...

(Ποιητική συλλογή: "Χιμαιρικό σεργιάνι" του Χρίστου Μπελλέ)

“Αιγαιοπελαγίτες” δια χειρός Γιώργου Σταθόπουλου

Ευχαριστούμε

τους προικητώνimus αρχούς, συνοδοιπόρους, εθελοντές,

και όλους όσοι μας γνέφουν με νόημα πίστης και αποδοχής

σε τούτο το μονόδρομο της λύτρωσης,

που περνά, κύρια,

από τη Γνώση, την Παιδεία, τον Προτιισμό, την Αλληλεγγύη...

Μουσείο Μαστίχας...

Υπήρξε το ανεπίπτο όνειρο του Προέδρου και Ιδρυτή της Ε.Μ.Χ., Γεώργιου Σταγκούλη – ακρογωνιαίου λίθου στη δόμηση του πρώτου ουσιαστικού αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος στον τόπο, με απαύγασμα πανελλήνιο και όχι μόνο – ο οποίος, μάλιστα, είχε φροντίσει, ακόμη και για την αγορά του οικοπέδου, πριν 60 χρόνια...

Κουφετιέρες...

στο πρώτο εργοστάσιο τσίκλας με συνταγή και μηχανήματα του Ευάγγελου Μενδωνίδη, από τα Πατρικά, ο οποίος υπήρξε αγρότης, μαστιχάρης, ιδρυτικό μέλος της ΕΜΧ και εφευρέτης, που παρασκεύασε τη δική του ΕΛΜΑ (Ελληνική Μαστίχα) από το 1950-1951. Στις 16 Ιανουαρίου 1959, με την πράξη 662α, δώρισε την εφεύρεσή του και το σήμα της «ΕΛΜΑ» παραιτούμενος από κάθε δικαίωμά του...

Αρχάγγελος Μιχαήλ (ψηφιδωτό Νέας Μονής)

Μετά...

Το μεσαιωνικό καστροχώρι-μαστιχώρι,
όπου η Ιστορία απεικονίζεται κραυγαλέα στην αρχιτεκτονική του...

Ανάβατος...

Η Ακρόπολη χαρακτηρίζεται από πυκνή δόμηση οικιών - που ακουμπούν η μία στην άλλη - με εξωτερικό περίβολο με πύλη εισόδου στο Βορρά. Έχει έκταση 800 τετραγωνικά μέτρα. Τα κτίρια που ξεχωρίζουν στο κάστρο είναι ο ναός του Ταξιάρχη, σε ρυθμό δίκλιτης βασιλικής και το λεγόμενο Τριώροφο, το οποίο είχε λιοτρίβι στο ισόγειο, δεξαμενή και σχολείο στον όροφο και στην κορυφή το ναό της Παναγίας των Εισοδίων.

Η ίδρυση του Ανάβατου (τόπος άβατος) τοποθετείται στους μέσους βυζαντινούς χρόνους. Βρίσκεται στην κορυφή ενός απόκρημνου λόφου 450 μέτρων, γεγονός που του προσέδωσε το προσωνύμιο «Μυστράς του Αιγαίου».

Τόπος ανείπωτης ομορφιάς, με το Θεό της Ιστορίας, της Τέχνης, της Παράδοσης, του Πολιτισμού και του Μύθου, πανταχού παρόντα...

Βολισός...

Στη Χίο υπήρχαν – κατά Άννα Κομνηνή – πολλά ναυπηγεία τόσο στην πρωτεύουσα όσο και τη Βολισσό, τη δεύτερη πόλη σε σημασία μετά την πρωτεύουσα του νησιού.

Θρησκευτική Κουλτούρα, Πίστη και Αγιότητα στη Γενέθλια Αγία Μαρκέλλα.

Κέραμος...

Η τραγωδία των μεταλλείων αντιμονίου στιγμάτισε την κοινωνικο-οικονομική ζωή του τόπου και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της σύγχρονης Τοπικής Ιστορίας του.

(Φωτ. Γιάννης Βούλγαρης)

Κάμπος...

Έχει χαρακτηριστεί Ιστορικός Τόπος με Υπουργική Απόφαση του 1990 και Παραδοσιακός Οικισμός με Προεδρικό Διάταγμα του 1992. «Αποτελεί μοναδικό οικιστικό γεωργικό σύνολο στον ελλαδικό χώρο» φιλοξενώντας 38 Βυζαντινές Εκκλησίες και πολλά αρχοντικά – τα 64 έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα μνημεία από το Υπουργείο Πολιτισμού. Δεν αποτελεί σχήμα λόγου να πούμε πως: ο Κάμπος είναι το σώμα που φυλακίζει εντός του ζωντανή την ψυχή της πολιτικής, οικονομικής, πολιτιστικής, κοινωνικής ύπαρξης της Χίου, από το 14ο αιώνα μέχρι και σήμερα.

Ευχαριστούμε
το **Χρίστο Καρα** για το φεστιβαλικό περιστέρι του...

Σχεδιασμός και Επιμέλεια Προγράμματος: **Χρίστος Στεργ. Μπελλές**
Οργάνωση Φεστιβάλ: **Λουκάς Μπελλές**
Διόρθωση κειμένων: **Υπατία Μαμμά**

ΙΩΝΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

INTERNATIONAL CENTER FOR EDUCATION AND CULTURE "IONIA"

Ομήρου 5, 1ος όροφος • τηλ. 2271300411- 412, κιν. 6985054300 • e-mail: info@ionia-culture.edu.gr
web site: www.ionia-culture.edu.gr • [Ιωνία Διεθνές Κέντρο Παιδείας και Πολιτισμού](#)
Επικοινωνία με Πρόεδρο: τηλ. 2271300412 • κιν. 6936882030 • e-mail: chbelles@gmail.com

Τρόπον μεταβολής της Ελλάδος
από την κατάσταση εις την οποίαν ευρίσκειται την σήμερον
έτ' εστοχάσθην ποτέ έτε στοχάζομαι δυνατόν άλλον,
παρά την Παιδείαν...

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ